

Nieuw fiscaal verzamelbesluit over pensioenen en stamrechten

Op 6 november 2015 heeft de staatssecretaris van Financiën een aantal besluiten over pensioenen uit 2010, 2011, 2012 en 2014 samengevoegd.¹ In dit verzamelbesluit zijn eerdere beleidsbesluiten van het ministerie aangepast aan de Wet Verhoging AOW en Pensioenrichtleeftijd (Wet VAP) en de Wet Verlaging maximumopbouw en Premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen (Wet Witteveen 2015). Tevens is een goedkeuring voor het vervroegen van de ingangsdatum van pensioenuitkeringen aangepast en is een nieuwe tijdelijke goedkeuring opgenomen voor pensioenregelingen met recht op pensioen vanaf het begin van de maand waarin de pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt. Ten slotte zijn ook twee nieuwe aanvullingen opgenomen.

In deze bijdrage behandel ik de nieuwe tegemoetkomingen van het verzamelbesluit, alsook de belangrijkste tegemoetkomingen die al in eerdere besluiten waren opgenomen. Voor elk onderwerp ga ik na of de tegemoetkoming voldoende ruim is.

■ PARTNER- EN WEZENPENSIOEN OP RISICOBASIS

In par. 2 van het verzamelbesluit worden de begrippen (pensioengevende) 'diensttijd' en 'dienstjaren' verduidelijkt.² In par. 2.6 is de uitbreiding van de pensioengevende diensttijd voor partner- en wezenpensioenen op risicobasis opgenomen. Onder voorwaarden wordt goedgekeurd dat diensttijd bij vorige werkgevers in aanmerking kan worden genomen als pensioengevende diensttijd voor het risicopensioen. Het gaat dan bijvoorbeeld om situaties waarin geen waardeoverdracht is toegepast, als gevolg waarvan de diensttijd vanaf 8 juli 1994 bij een vorige werkgever zonder deze goedkeuring niet pensioengevend kan zijn.

De voorwaarden voor de uitbreiding zijn niet gewijzigd. De maximale percentages per dienstjaar zijn ui-

terwaard aangepast aan de nieuwe Witteveenkaders. Dit betekent dat het jaarlijkse diensttijdpercentage bij middelloonregelingen wordt verlaagd naar 1,313% (partnerpensioenen), respectievelijk 0,232% (wezenpensioenen) van het (bereikbare) pensioengevend loon, dat is gemaximeerd op € 100.000.

Volgens de staatssecretaris leidt een en ander voor de verstreken diensttijd tot een onredelijke wetstoepassing in vergelijking met de nabestaandendeckering op opbouwbasis; bij een dergelijk pensioen blijft immers de tot 1 januari 2015 opgebouwde aanspraak onder het oude, ruimere kader in stand. Voor het risicopensioen mag daarom een knip worden toegepast, de risicopartnerpensioenknp (par. 11.2). Bij de berekening van de omvang van het na 1 januari 2015 te verzekeren pensioen op risicobasis mag voor de diensttijd tot 1 januari 2015 worden uitgegaan van de oude fiscale kaders, dat wil zeggen de hogere percentages per dienstjaar en zonder aftopping van de grondslag. De uitbreiding geldt alleen als bij de vorige werkgever(s) pensioen op risicobasis verzekerd is geweest.

Nieuw is wel dat expliciet wordt aangegeven dat buitenlandse dienstjaren die niet pensioengevend zijn voor de Nederlandse fiscale wet, *niet* meetellen. Waarom dit zo is, wordt niet duidelijk: moet de werknemer in de buitenlandse periode een individuele verzekering afsluiten? In dat geval wordt hij geconfronteerd met allerlei keuringen en acceptatievoorwaarden en met onnodige extra verzekeringen. Dit daargelaten is het te prijzen dat de staatssecretaris het zojuist geschetste ruimhartige beleid blijft toepassen. In het verleden is wel gepleit voor een diensttijdafhankelijk partnerpensioen ter grootte van 50% van het bereikbare pensioengevend loon. Dit zou zeer veel uitvoeringslasten besparen en leiden tot een adequate en kostenefficiënte risicovoorziening voor werknemers. De werknemer kan profiteren van de wettelijke bescherming in de vorm van het verbod op medische keuringen en de acceptatieplicht, zoals die alleen gelden voor pensioen in de tweede pijler. De

Jos Gielink
Mr. J.A. Gielink CPL is werkzaam als pensioenjurist en belastingadviseur bij Gielink Pensioenrecht B.V.

kosten van de eventuele 'bovenmatige' risicopremie zijn macro gezien te verwaarlozen en worden voor een deel weer terugverdiend doordat de uitkeringen integraal zijn belast tegen het progressieve tarief. Financiën heeft een dergelijke principiële benadering tot nu toe echter afgewezen, en het ziet er voorlopig niet naar uit dat hier verandering in komt.

■ PENSIOENGEVENDE LOONBESTANDELEN

In par. 3 van het verzamelbesluit zijn beleidsstandpunten met betrekking tot het pensioengevend loon verzameld.³ Het beleid is aangepast aan het Witteveenkader, dat wil zeggen de maximering van het pensioengevend loon op € 100.000. Verder zijn bepaalde onderdelen aangepast aan de werkkostenregeling.

Voor het begrip pensioengevend loon wordt niet het civielrechtelijke loon, maar het fiscale loon in de zin van de Wet LB als uitgangspunt genomen

Voor het begrip pensioengevend loon wordt niet het civielrechtelijke loon, maar het fiscale loon in de zin van de Wet LB als uitgangspunt genomen. Fiscale vrijstellingen hebben derhalve tot gevolg dat deze bestanddelen niet pensioengevend zijn. In par. 3.2.4 wordt goedgekeurd dat ingehouden werknemersbijdragen wél tot het pensioengevend loon behoren, ook al zijn deze bijdragen fiscaal aftrekbaar.

Eindheffingsloon behoort tot de pensioengrondslag. Het maakt hierbij niet uit of deze bestanddelen al dan niet gericht zijn vrijgesteld of bij de werkgever belast zijn. Voorwaarde is wel dat de desbetreffende eindheffingsbestanddelen zijn geïndividualiseerd (par. 3.2.5).

■ VERVROEGEN INGANGSDATUM EN PENSIOENUITKERINGEN

De commissie-Witteveen heeft in 1994 aanbevelingen gedaan om in het fiscale regime tegemoet te komen aan de vraag om flexibilisering en individualisering. Een van de aanbevelingen betrof de flexibilisering van de ingangsdatum van het pensioen. In overeenstemming daarmee heeft de wetgever destijds doelbewust geen vroegst mogelijke pensioendatum in de wet opgenomen, maar slechts aangegeven wanneer het pensioen uiterlijk moet ingaan.

Het is fiscaal derhalve toegestaan om het pensioen bij wijze van spreken op 45 jaar te laten ingaan. In de uitvoering is echter paal en perk gesteld aan de vervroeging. In eerdere beleidsstandpunten heeft de Belastingdienst aangegeven dat vervroeging van de ingangsdatum ten opzichte van de reglementaire ingangsdatum alleen is toegestaan voor zover de werknemer niet doorwerkt.⁴ Volgens de Belastingdienst was vervroeging terwijl de werknemer economisch actief

bleef, niet in overeenstemming met het uitgangspunt dat pensioen moet dienen als inkomensvoorziening. Dit standpunt is in 2011 versoepeld. Inmiddels wordt bij vervroeging tot de 60-jarige of latere leeftijd niet meer getoetst of er sprake is van een dienovereenkomstige vermindering van de economische activiteiten.⁵ In par. 6 wordt deze versoepeling aangepast: met ingang van 1 juli 2016 blijft de toetsing niet meer achterwege vanaf 60 jaar, maar vanaf vijf jaar voor het bereiken van de AOW-leeftijd. Naar de huidige stand van de wetgeving betekent dit dat de ongetoetste vervroegingsmogelijkheid stapsgewijs opschuift van 60 naar 62 jaar in 2021.

Onduidelijk is en blijft wat de wettelijke basis is voor het toetsingsbeleid. Het levert veel uitvoeringsproblemen op, omdat uitvoerders in bepaalde situaties moeten nagaan of de (gewezen) werknemer economisch actief blijft. Als het pensioen eerder ingaat, wordt de fiscale claim eerder afgewikkeld. Daar zal het ministerie toch weinig bezwaar tegen hebben? Wat mij betreft besluit Financiën dan ook zo snel mogelijk om het doorwerkverbod geheel op te heffen.

■ UITSTEL SLAPERSRECHTEN BIJ DOORWERKEN

In een besluit uit 2003 werd goedgekeurd dat een werknemer die na de pensioendatum van zijn eerdere dienstbetrekking in een andere doorwerkt, de ingangsdatum van het pensioen uit die eerdere dienstbetrekking mag uitstellen. Een voorwaarde was dat de werknemer in de nieuwe dienstbetrekking niet minder gaat werken.⁶

In het verzamelbesluit wordt dit beleidsstandpunt onverkort overgenomen en uitgebreid tot de situatie waarbij de gewezen werknemer doorwerkt als ondernemer of als resultaatgenieter na beëindiging van de dienstbetrekking. In par. 7.2 worden de voorwaarden voor het uitstel genoemd, waarvan de belangrijkste zijn:

- de pensioenenregeling bevat een uitstelmogelijkheid en de pensioenuitvoerder is bereid hieraan mee te werken met inachtneming van de fiscale voorwaarden;

- 1 Besluit van 6 november 2015, nr. BLKB2015/830M, Stcrt. 17 november 2015, nr. 40404 (Verzamelbesluit).
- 2 De paragrafen 2.1, 2.2 en 2.4 t/m 2.6 zijn overgenomen uit de paragrafen 2.1 t/m 2.5 van het Besluit van 9 september 2010, nr. DGB 2010/2733M (Stcrt. 2010, 14304). Par. 2.3 is overgenomen uit onderdeel 3 van het Besluit van 27 april 2012, nr. BLKB2012/157M (Stcrt. 2012, 9044).
- 3 Deze standpunten zijn ontleend aan onderdeel 3 van het Besluit van 9 september 2010, nr. DBGB2010/2733M, Stcrt. 2010, 14304.
- 4 Vgl. V&A 3 Besluit 29 augustus 2003, nr. CPP2003-530M, V-N 2003/44.22.
- 5 Vgl. Besluit 30 augustus 2011, nr. PBLKB2011/1231M, Stcrt. 2011, 16384.
- 6 Zie de Vragen en Antwoorden 10, 11 en 12 van het Besluit van 29 augustus 2003, nr. CPP2003/530M, V-N 2003/44.22. Dit besluit is inmiddels ingetrokken, maar de daarin opgenomen standpunten zijn nog wel van kracht. Zie de Vragen en Antwoorden 08-045, 08-046 en 08-047 die in 2015 zijn verschenen.

- het aantal werkzame uren is ten minste gelijk aan het aantal dat de ondernemer of de resultaatgenieter werkzaam was in loondienst;
 - er wordt een verklaring overgelegd aan de uitvoerder waaruit blijkt dat men werkzaam is als ondernemer of resultaatgenieter, waarbij men zich tevens verplicht tegenover de uitvoerder om een structurele vermindering van de gewerkte uren door te geven;
 - het pensioen gaat direct in als de omvang van de werkzaamheden afneemt, naar rato van de vermindering;
 - uitstel is alleen mogelijk als men vóór de reglementaire ingangsdatum om uitstel heeft verzocht.
- De wettelijke voorwaarden voor uitstel blijven onverkort van kracht. Als het ouderdomspensioen als gevolg van het uitstel uitgaat boven het niveau van 100% van het laatste in loondienst genoten pensioengevend loon voordat de ondernemer of de resultaatgenieter de AOW-leeftijd bereikt, moet het pensioen direct ingaan.

Behalve bij dga's met pensioen in eigen beheer zal er normaal gesproken een natuurlijke rem zijn op uitstel van pensioen

Het is duidelijk dat de Belastingdienst er belang bij heeft dat de ingang van het pensioen niet ongeclausuleerd kan worden uitgesteld. Niettemin is het de vraag of de regeling zo complex moet zijn als ze in het verzamelbesluit wordt vormgegeven. Behalve in de situatie van de directeur-grootaandeelhouder met pensioen in eigen beheer zal er normaal gesproken een natuurlijke rem zijn op uitstel van pensioen. Een werknemer heeft er belang bij dat het pensioen wordt opgenomen terwijl hij in leven is en een goede gezondheid geniet, ook al leidt dit tot een wat hogere belastingdruk. Er kan zonder veel gevaar worden afgezien van bovengenoemde voorwaarden voor uitstel, behalve voor de hierboven genoemde eigenbeheersituaties. Hopelijk wordt dit in een volgende editie van het verzamelbesluit realiteit.

■ TOEZEGGING SOCIAAL AKKOORD 2004

Bij de invoering van de Wet VPL is aan werkgevers de mogelijkheid geboden om compensatie te bieden voor het vervallen van aanspraken op vroegpensioen in de vorm van een voorwaardelijke toezegging van toekomstige extra pensioenrechten, als over de pensioengevende diensttijd vóór 1 januari 2006 sprake was van fiscale pensioenruimte. Als aan de voorwaarden van art. 4 van het Uitvoeringsbesluit Pensioenaspecten Sociaal Akkoord 2004 wordt voldaan, mag de voorwaardelijke pensioentoezegging over de diensttijd vóór 1 januari 2006 uitgesteld worden gefinancierd. De aanspraken worden pas onvoorwaar-

delijk naar de mate waarin de financiering heeft plaatsgevonden. De financiering moet plaatsvinden uiterlijk binnen 15 jaar na invoering van de extra inkoopregeling, dan wel op de eerdere pensioeningsdatum. Deze faciliteit wordt in de praktijk wel aangeduid als zacht pensioen of een arbeidsvoorwaardelijke toezegging.

Sinds de invoering van deze faciliteit in 2006 is de pensioenwereld ingrijpend veranderd. Dit heeft ook gevolgen voor de wijze waarop wordt omgegaan met de langlopende voorwaardelijke verplichtingen rond het zacht pensioen. In een aantal gevallen willen de sociale partners de regeling beëindigen of wijzigen. Daarbij is de vraag opgekomen of hier sprake is van een afkoop in fiscale zin, die ertoe zou leiden dat de gehele pensioenregeling onzuiver wordt en de volledige waarde van de harde en de zachte aanspraken tot het loon moet worden gerekend. Zolang het gaat om nog niet afgefinancierde aanspraken, betreft het toekomstige rechten. Deze kunnen zonder fiscale consequenties worden gewijzigd, zelfs als er een compensatie wordt gegeven.

Om nu alle twijfel hierover weg te nemen, wordt in par. 8 goedgekeurd dat het geheel of gedeeltelijk terugnemen van de arbeidsvoorwaardelijke toezegging niet als een afkoop in de zin van art. 19b Wet LB wordt beschouwd. De eventuele ter compensatie toegekende loonbestanddelen worden fiscaal in aanmerking genomen volgens de hiervoor geldende regels. Bij een compensatie in de vorm van geld wordt de afkoopsom derhalve direct belast; bij toekenning van extra pensioenrechten kan het pensioenregime van toepassing zijn als de toegekende rechten binnen de fiscale kaders blijven.

Het betreft een nieuwe goedkeuring. En ook al is deze wellicht overbodig, toch is het goed dat de Belastingdienst expliciet aangeeft dat er geen fiscale belemmeringen zijn om het voorwaardelijk pensioen geheel of gedeeltelijk terug te nemen. De fiscale sancties zijn dermate zwaar dat sociale partners hierover terecht volstreekte duidelijkheid wensen.

■ INGEGANE PREMIEVRIJSTELLING BIJ ARBEIDSONGESCHIKTHEID

In par. 9.2 wordt een tegemoetkoming gegeven voor bepaalde pensioenregelingen waarbij de vrijstelling bij arbeidsongeschiktheid is ingegaan op het moment dat het Witteveenkader wordt versoerd. Bij elke fiscale versoering van het fiscale pensioenkader – Wet VPL in 2006, Wet VAP in 2014 en Wet Witteveen in 2015 – komt de vraag aan de orde of de versoering ook geldt voor de reeds ingegane premievrije opbouw voor werknemers die op het moment van de aanpassing arbeidsongeschikt zijn.

Er blijken grote verschillen te bestaan tussen de maatschappelijke opvattingen over de aanpassing van de lopende premievrijstellingen. In sommige gevallen zijn sociale partners van mening dat het niet wenselijk is de premievrije opbouw te verlagen voor de arbeidsongeschikte deelnemers. Daarnaast zijn er situaties waarbij het juridisch niet meer mogelijk is de lopende premievrijstelling te wijzigen, omdat er sprake

ke is van een uitgewerkte rechtsverhouding op het moment dat het fiscale regime wordt gewijzigd.

Vanwege deze uiteenlopende maatschappelijke opvattingen zou het wenselijk zijn als er een goedkeuring komt die zegt dat een verlaging van alle op het moment van de regimewijziging lopende gevallen van premievrijstelling en premievrije opbouw wordt geëerbiedigd. Financiën heeft echter tot nu toe een dergelijke ruime toepassing afgewezen. Bij de tegemoetkomingen die het ministerie eerder heeft gepubliceerd in het kader van de Wet VPL en de Wet VAP is het uitgangspunt geweest dat een aanpassing achterwege mag blijven als de aanpassing juridisch niet mogelijk is (uitgewerkte rechtsverhouding).⁷ Als gevolg hiervan zijn het in de praktijk alleen regelingen die zijn ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij die niet hoeven te worden aangepast. De door pensioenfondsen uitgevoerde pensioenregelingen komen als regel niet in aanmerking voor de fiscale tegemoetkoming.⁸

In het verzamelbesluit zijn de voorwaarden voor de tegemoetkoming ongewijzigd ten opzichte van die onder de Wet VPL en de Wet VAP. De tegemoetkoming wordt nu ook van toepassing verklaard op aanpassingen aan de Wet Witteveen 2015, waarmee de staatssecretaris uitvoering geeft aan een toezegging aan de Tweede Kamer.⁹ Deze uitbreiding is belangrijk, maar het was nog beter geweest als ook de voorwaarden in bovenvermelde zin waren versoepeld.

■ PENSIOENUITKERINGEN TOT EINDE MAAND VAN OVERLIJDEN

In de Wet LB is expliciet vastgelegd dat ouderdoms-, partner- en/of wezenpensioen moet eindigen op het moment dat de pensioengerechtigde overlijdt. In veel pensioenregelingen is echter vastgelegd dat de uitkering doorloopt tot het einde van de maand waarin de pensioengerechtigde is overleden. Deze bestaande praktijk wordt nu expliciet goedgekeurd (par. 9.4). Deze aanwijzing is noodzakelijk, omdat er in het Witteveenkader geen marge is voor de beoordeling of pensioenregelingen fiscaal zuiver zijn. Een kleine overschrijding van de fiscale kaders op een of meer onderdelen van de pensioenregeling leidt zonder expliciete collectieve of individuele aanwijzing van de pensioenregeling tot onzuiverheid van de volledige pensioenregeling.

Het is goed dat de bestaande praktijk door de nieuwe collectieve aanwijzing wordt gesauveerd. In de aanwijzing wordt niet ingegaan op de gevolgen voor de bestaande regelingen. Deze waren, naar nu vaststaat, fiscaal onzuiver tot het moment waarop de aanwijzing van kracht wordt, derhalve tot 1 januari 2015. In theorie zou de inspecteur de bestaande regelingen onzuiver kunnen verklaren, voor zover ze niet expliciet door de Belastingdienst waren geaccordeerd.

Dit zal echter niet gebeuren. In art. 10, lid 4 Wet LB is bepaald dat uitkeringen die worden verricht op grond van regelingen die in de opbouwfase door de inspecteur en de belastingplichtige als zuivere pensioenregelingen zijn behandeld, worden belast als uitkeringen uit een zuivere pensioenregeling. Dit betekent dat ook het gedeelte van de uitkeringen dat

betrekking heeft op de opbouw van pensioen tot 1 januari 2015, integraal wordt belast als een pensioenuitkering. De nieuwe aanwijzing heeft dus geen gevolgen voor bestaande situaties.

■ INGANG OUDERDOMSPENSIEN PER DE EERSTE VAN DE MAAND

Naar aanleiding van de invoering van de Wet Witteveen 2015 publiceerde het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen van de Belastingdienst een standpunt over de pensioenrichtleeftijd van 67 jaar dat in de pensioensector tot de nodige beroering heeft geleid.¹⁰ Volgens de Belastingdienst leidde een pensioenopbouw volgens de fiscaal maximale opbouwpercentages (voor middelloon 1,875%) bij een pensioenrichtleeftijd van 67 jaar tot een fiscaal onzuivere pensioenregeling als het ouderdomspensioen ingaat op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 67 jaar wordt. Het maximale opbouwpercentage is er namelijk op gebaseerd dat het pensioen ten vroegste ingaat op de dag waarop de deelnemer 67 jaar wordt, en niet eerder. Voor deelnemers die later in de maand verjaren, is de opbouw fractioneel te hoog. Dit is op te vangen door voor degenen met een verjaardag na de eerste van de maand het pensioen actuariael te herrekenen. Een andere mogelijkheid is dat in de regeling wordt uitgegaan van de dag waarop de deelnemer 67 jaar wordt. Dit laatste is voor veel uitvoerders praktisch niet uitvoerbaar, en ook precies de reden waarom in het verleden is gekozen voor een ingangsdatum op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.

Naar aanleiding van de commotie die over genoemd beleidsstandpunt ontstond, werd in eerste instantie

Ouderdomspensioen dat ingaat per de eerste dag van de maand waarin de pensioenrichtleeftijd wordt bereikt, hoeft niet actuariael te worden herrekend

goedgekeurd dat de bestaande systematiek tot 1 januari 2017 kon worden voortgezet. In het verzamelbesluit wordt nu goedgekeurd dat ouderdomspensioen dat ingaat per de eerste dag van de maand waarin de pensioenrichtleeftijd wordt bereikt, niet actuariael hoeft te worden herrekend. En datzelfde geldt voor

7 Vgl. Besluit van 11 oktober 2006, nr. CPP2006/1977MM en het Besluit van 23 september 2014, nr. BLK2014/1702M, (Stcrt. 2014, 28039).

8 J. Los noemt de situatie ten aanzien van de pensioenopbouw van arbeidsongeschiktheid ronduit alarmierend. Zie mr. J. Los, Fiscale behandeling van pensioenen, Sdu 2009, p. 249-252.

9 Vgl. Kamerstukken II 2012/13, 33 610, nr. 8, blz. 25.

10 Zie V&A 14008 d.d. 23 januari 2015.

de jaarlijkse opbouw van dit ouderdomspensioen. Nieuw is dat deze goedkeuring nu geldt tot 1 januari 2018 (par. 11.5).

Een zeer ruime overgangstermijn is natuurlijk welkom, maar doet wel de vraag rijzen waarom de sector dan in 2018 opnieuw moet worden geconfronteerd met een kostbare aanpassingsoperatie. De kosten van de overgang staan niet in verhouding tot de omvang van de geconstateerde fiscale onzuiverheid; het pensioen is voor een deel van de populatie slechts fractioneel te hoog. Dit is de afgelopen 20 jaar ook al het geval geweest en blijft dat ook nog enige jaren. Een goedkeuring zonder overgangstermijn, zoals dit nu ook gebeurt met de pensioenuitkeringen tot het einde van de maand van overlijden, zou toch geen enkel bezwaar moeten opleveren. Het gaat bovendien om vergelijkbare gevallen.

■ TEN SLOTTE

Het verzamelbesluit van 6 november 2015 bevat vrijwel alle goedkeuringen over pensioen die in het verleden zijn gepubliceerd. Het bevat verder eigenlijk weinig nieuws; de meeste goedkeuringen bestonden al jaren, maar zijn geactualiseerd en aangepast aan de Wet VAP en de Wet Witteveen 2015. Toch is het verzamelbesluit voor de praktijk van groot belang, omdat het de hoofdlijnen van het beleid van het ministerie van Financiën met betrekking tot de toepassing van het Witteveenkader bevat. De belangrijkste nieuwe goedkeuringen zijn:

- ouderdoms-, partner- en wezenpensioenen mogen worden uitgekeerd tot het einde van de maand van

overlijden, mits het partner- en wezenpensioen niet eerder ingaat dan de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer;

- tot 1 januari 2018 mag het ouderdomspensioen ingaan per de eerste van de maand waarin de deelnemer 67 jaar wordt. Tot nu toe was de overgangstermijn gesteld op 1 januari 2017;
- het geheel of gedeeltelijk intrekken van een toezegging van zacht pensioen in de zin van het Sociaal Akkoord 2004 is geen afkoop in fiscale zin.

Kritiekpunt is wel dat veel goedkeuringen onnodig gecompliceerd zijn. De voorwaarden voor fiscaal gefaciliteerd pensioen zijn in de loop der jaren verfijnder en gedetailleerder geworden, zonder dat het budgettair belang en de fiscale noodzaak duidelijk zijn voor het publiek. Het zou goed zijn om in het kader van de 'paarse krokodil' de bezem te halen door het oerwoud van goedkeuringen en voorwaarden.

Een deel van de goedkeuringen is wetstechnisch onvermijdelijk, omdat er in de fiscale wetgeving sinds 1995 geen marge van 10% meer is opgenomen voor toegelaten overschrijdingen van de fiscale begrenzingsgrenzen. In het huidige wettelijke systeem leidt zelfs de kleinste overschrijding van het fiscale maximum tot volledige onzuiverheid van de regeling. Om de Belastingdienst en de pensioensector wat meer lucht te geven, stel ik voor om de 10%-marge opnieuw in te voeren. Dan ontstaat er een goede combinatie van gedetailleerde regels waar nodig en de mogelijkheid om in de marge maatwerk te leveren of om achteraf geconstateerde minieme overschrijdingen te sauveren. ●